

ZNOJEMSKO | Aktuálně

Kalamita. Lesy v regionu ničí asijská houba

Lesy o ploše osmi set fotbalových hřišť zničila na jihu Moravy asijská houba voskovička jasanová. Obrana neexistuje.

ILONA PERGROVÁ

Jižní Morava – V okolí Tvrdonic na Břeclavsku uschlo velké množství jasanů. Obyvatelé obce problém zaznamenali. „Všimla jsem si uschlých stromů, ale nevěděla jsem, čemu to přisoudit,“ reagovala třeba Zdena Šlichtová.

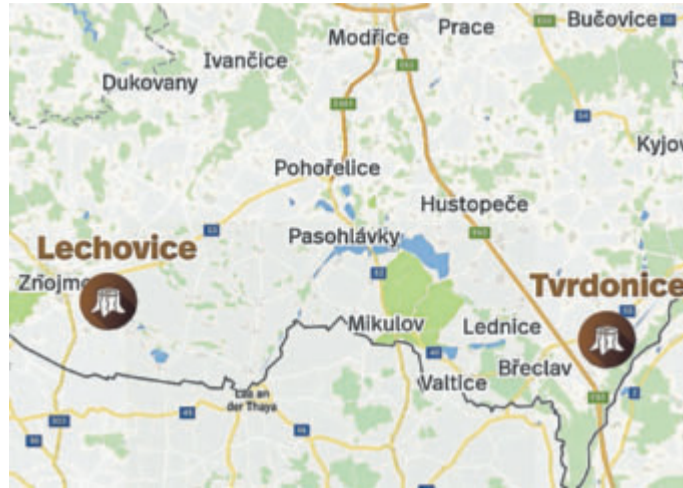
Správci lesů mají jasno. Listnaté lesy, ve kterých převažují jasanové, likviduje asijská houba. Vědci ji pojmenovali voskovička jasanová. Poslední dobou dokázala zničit porosty ve Tvrdonicích na Břeclavsku i Lechovicích na Znojemsku. „Onemocnění se začalo projevovat v jasanových porostech před šesti lety.

Stromy mají různý stupeň postižení. Zničených je šest set hektarů,“ přiblížila mluvčí Lesů České republiky Eva Jouklová.

Jak doplnila, hynoucí jasanové nahrazují jinými listnatými stromy, především duby a topoly.

Škody, které houba z Asie způsobila, nejsou zatím zcela jasné. „S voskovičkou se setkáváme v celé republice, ale ne v tak rozsáhlých porostech jako na jihu Moravy. Na Znojemsku jsou postižená tři procenta státních lesů, které spravujeme. Škody zatím nemáme vyčíslené,“ dodala Jouklová.

Voskovička jasanová napadá stromy také v zahraničí, bojují s ní například ve Velké Británii. Z Asie k nám doputovala patrně se zbožím. „Je to pouze hypotéza, ale mohla se k nám dostat třeba se zahradnickým nábytkem a dalším zbožím z japonského jasanu,“ uvažoval znojemský botanik Radomír Němec.

O voskovičce jasanové

- Houba **pocházející z Asie** voskovička jasanová napadá cévní systém stromů.
- První zprávy o **poškození jasanů** pocházejí z Polska z **devadesátých let** minulého století.
- Problém se postupně **rozšířil do celé Evropy**.
- V Asii přitom houba stromům neškodí.

- Na jihu Moravy jsou nejvíce zničené porosty **v okolí Tvrdonic na Břeclavsku a Lechovic na Znojemsku**.
- Napadené jasanové **chřadnou a usychají**.
- Ochrana neexistuje, správci lesů proto **kácí zničené jasanové** a nahrazují je **topoly nebo duby**.
- Škody jdou do **statisíců**.

Doplnil, že houbou z Asie možná hledá příroda potřebnou rovnováhu. „Ještě před nedávnem byl velký problém s expanzivně se chovajícími jasanovými. Ochrana z toho měli těžkou hlavu a sváděli nelehký boj. Nyní lze na problém pohlížet tak, že si příroda hledá rovnováhu sama,“ připomněl Němec.

Napadený jasan podle něho snáz přežije na vlhkých místech, s nemocí obtížněji bojuje za sucha a horka. Oslabené stromy houbě snáz podlehly. V Asii přitom voskovička stromům neškodí. Odpovědi na otázky, čím umírající jasanové nejlépe nahradit a proč houba stromy likviduje, hledají odborníci z Mendelovy univerzity.

Dobré ráno, Znojemsko Stromy se houbě neubrání

Velkým nepřítelem jasanů u nás i jinde v Evropě je asijská houba, která způsobuje stromům nekrosu. O tom, jak se k nám choroba dostala, se můžeme jen dohadovat. Jisté je, že odborníci zatím nepřišli na to, jak se s ní vypořádat. Jedinou možností je kácení a náhrada jinými listnáči. Vy padá, že voskovička se stává pro správce lesů podobným strašákem, jako třeba kůrovec. Příroda je prostě nevyzpytatelná.

Iлона Pergrová

Krátce z regionu

Národní park ocení dobré skutky

Znojmo – Do konce příštího týdne mohou lidé hlasovat v anketě Národního parku Podýjí Dobrý skutek pro Podýjí. „Lidé mohou hlasovat elektronicky na webu správy národního parku na adrese <http://www.nppodyji.cz/dobryskutek2017>,” sdělil mluvčí správy David Grossmann. Lidé mohou v anketě ocenit pěti osobností a iniciativ, například bývalého ředitele sousedního rakouského parku Thayatal, tým učitelů připravujících vzdělávací program pro děti nebo lidi pečující o Trauznické údolí v Popci. (mm)

Krumlovská radnice hledá posily. Přijme úředníka pro výstavbu

Moravský Krumlov – Krumlovská radnice vypsala výběrové řízení na pozici referenta pro odbor výstavby a územního plánování. „Podmínkou je střední odborné vzdělání s maturitou, znalost správního řádu, stavebního zákona a znalost práce na počítači,“ sdělil v oznámení tajemník úřadu Pavel Vavřina. Žádoucí je praxe ve veřejné správě, aktivní řízení osobního auta a znalost regionu. Zájemci mohou zaslat přihlášku včetně předepsaných náležitostí do 20. listopadu. Vybraný uchazeč může počítat s nástupem od ledna příštího roku. (ipe)

Zastupitelé Znojma rozhodli o pozastavení peněz plavcům

Dokončení ze str. 1

Jak dodal, pokud oddíl peníze nedostane, obrátí se na rodiče dětí. „Čeká nás mistrovství republiky a další soutěže. Budeme muset rodiče požádat o vyšší příspěvky,“ řekl trenér s tím, že hospodaření prošlo revizí městského auditu a finančního výboru zastupitelstva.

Zastupitelé také projednali dotaci pro v létě vzniklý plavecký klub. A prozatím mu „přiklepli“ šedesát tisíc korun. „Děkujeme za první příspěvek. Doufáme, že se k naší žádosti zastupitelé ještě v prosinci vrátí,“ řekla členka klubu Sylva Medková.

Opoziční zastupitelé navrhovali, aby klub dostal tři sta tisíc korun. „Vycházeli jsme z počtu dětí, které klub za čtyři měsíce svého trvání získal,“ uvedl zastupitel Karel Fiala. Podle rodičů do klubu nyní dochází přes osmdesát dětí, část z nich se úspěšně účastní žákovských plaveckých soutěží.

Zastupitelé se k dotacím ještě vrátí. „Navýšení dotace pro klub nevyklučují. U odměny čekáme na závěry kontrolního výboru,“ podotkl starosta. Všichni zúčastnění zároveň nyní jednají o pravidlech pro využívání městských lázní. (mm)

450 mililitrů: hledají dárce

Břeclav – Před několika měsíci narazil Jakub Klein z Hustopečí na Břeclavsku na příběh chlapce, který onemocněl leukémií. Zasláho ho to natolik, že se rozhodl vstoupit do registru dárců kostní dřeně. „Při té příležitosti jsem trochu krve i daroval. Překonal jsem sám sebe,“ řekl Klein. Zároveň pobízí i další lidi ke stejnému kroku. Stejně tak i Břeclavan Pavel Kotyza, který v Břeclavi pořádá už čtvrtý ročník projektu 450 ml naděje.

Cílem této akce je oslovit především provodáře. „Poděkování patří ale všem pravidelným dárčům krve, plazmy a kostní dřeně. Pro

nás je to jen kapka, pro druhé to může být pár mililitrů naděje,“ vysvětlil k názvu projektu Kotyza.

V den konání se zájemci mohou zapsat do registru dárců kostní dřeně. „Podmínkou je dobrý zdravotní stav a věk do pětácti let,“ upozornila za Břeclavskou nemocnici, která se na ojedinelém projektu také podílí, Táňa Svobodová.

Odběry se uskuteční na hematologicko-transfuzním oddělení Nemocnice Břeclav v pátek čtyřadvacátého listopadu. „První lidé mohou přijít od sedmi hodin ráno,“ informoval Břeclavan. Například loni dorazilo sedmadesát dárců. (ber)

Skleník se zazelenal. První rajčata už rostou

ANETA BERÁNKOVÁ

Velké Němčice – Až doposud byl nový velký skleník na poli u Velkých Němčic na Břeclavsku stále prázdný. Nyní však pěstitelé z organizace Čerstvě utrženo zaselí první rajčata. Na ploše bezmála tři hektarů vysadili přes čtyřicet tisíc rostlin.

První sklizeň odrůdy cherry plánují na přelomu roku. V té době se rajčata dostanou i na pulty českých prodejen. „Vše jde podle plánu. Výsadba je bez komplikací, ruku k dílu přiložilo na padesát pracovníků. V převážné většině se jedná o ženy,“ uvedl ředitel spo-

lečnosti Agro Maryše SE, které nepřehlédnutelná stavba patří, Zdeněk Huták.

Zeleninu pěstují pomocí speciální technologie, která je šetrná k životnímu prostředí. „Výhodou je čistota a hygiena celého systému. Navíc umožňuje i lepší hospodaření s vodou. K rostlinám rajčat průběžně po kapkách proudí voda obohacená o živiny. Přebytková tekutina pak stéká do nádrže, znovu se upraví a vrací se k rostlinám,“ popsal jeden z členů představenstva Čerstvě utrženo Jiří Stodůlka.

Do konce roku chtějí vysadit rajčata na dalších přibližně šesti a půl hektarech.

První výsadba

- Stavba skleníku u Velkých Němčic začala na podzim roku 2016.
- Leží na pozemku o rozloze **4,6 hektaru**.
- Produkce dosáhne asi **1400 tun rajčat ročně**.
- Provoz bude **devět měsíců v roce**.

Kromě Velkých Němčic také v Mutěnicích na Hodonínsku a ve Smržicích na Prostějovsku. „Nabídka chceme postupně rozšířit o další polní zeleninu od farmářů z Velkých Bílovic na Břeclavsku. Nna řadu přijde i ovoce. Například meruňky, jahody a borůvky,“ vyjmenovala Monika Žabojníková z Čerstvě utrženo, která má na starosti komunikaci.

Ovoce a zeleninu chce organizace pěstovat co nejlépe spotřebitelům. „Každému plodu poskytneme čas plně dozrát a nabrat tu správnou chuť, vůni a také barvu,“ vyzdvihla hlavní klady Žabojníková.